

Frågebatteri Vetenskapsbarometern 2025

Urval: Riksrepresentativt urval av den svenska allmänheten, 16–74 år

Antal telefonintervjuer: ca 1 000

Tid för telefonintervjuer: augusti – september 2025

Intervjuns inledning

Svar: ” Hej, jag heter

På uppdrag av organisationen Vetenskap & Allmänhet genomför vi en rikstäckande undersökning bland allmänheten vars syfte är att ta reda på inställningen till forskning och vetenskap. Jag skulle gärna vilja ställa några frågor till dig. Det tar ca sju–åtta minuter.

SPLIT BALLOT mellan 1 och 2 (respondenter svarar på antingen fråga 1+3 eller 2+4)

Fråga 1

Anser du att den vetenskapliga utvecklingen de senaste 10–20 åren har gjort livet bättre eller sämre för oss vanliga människor? Skulle du säga att den gjort livet ...?

(Svarsalternativ 1-5 läses upp)

1. Mycket bättre	– Gå till fråga 3
2. Något bättre	– Gå till fråga 3
3. Varken bättre eller sämre	– Gå till fråga 3
4. Något sämre	– Gå till fråga 3
5. Mycket sämre	– Gå till fråga 3
6. Vet ej	– Gå till fråga 3

Fråga 2

Anser du att den tekniska utvecklingen de senaste 10-20 åren har gjort livet bättre eller sämre för oss vanliga människor? Skulle du säga att den gjort livet ...?

(Svarsalternativ 1-5 läses upp)

1. Mycket bättre	– Gå till fråga 4
2. Något bättre	– Gå till fråga 4
3. Varken bättre eller sämre	– Gå till fråga 4
4. Något sämre	– Gå till fråga 4
5. Mycket sämre	– Gå till fråga 4
6. Vet ej	– Gå till fråga 4

SPLIT BALLOT mellan 3 och 4 (respondenter svarar på antingen fråga 1+3 eller 2+4)

Fråga 3

Tror du att den vetenskapliga utvecklingen de kommande 10-20 åren kommer göra livet bättre eller sämre för oss vanliga människor?

Kommer utvecklingen göra livet ...?

(Svarsalternativ 1-5 läses upp)

1. Mycket bättre	– Gå till fråga 5
2. Något bättre	– Gå till fråga 5
3. Varken bättre eller sämre	– Gå till fråga 5
4. Något sämre	– Gå till fråga 5
5. Mycket sämre	– Gå till fråga 5
6. Vet ej	– Gå till fråga 5

Fråga 4

Tror du att den tekniska utvecklingen de kommande 10-20 åren kommer göra livet bättre eller sämre för oss vanliga människor? Kommer utvecklingen göra livet ...?

(Svarsalternativ 1-5 läses upp)

1. Mycket bättre
2. Något bättre
3. Varken bättre eller sämre
4. Något sämre
5. Mycket sämre
6. Vet ej

Fråga 5

Vilket förtroende har du för följande personer? Du ska svara om du har mycket stort, ganska stort, ganska litet eller mycket litet förtroende.

(Underfrågorna roteras)

- a) Forskare vid universitet och högskolor
- b) Forskare vid företag
- c) Politiker i riksdagen
- d) Politiker i din kommun
- e) Politiker i EU-parlamentet

(Svarsalternativ 1-4 läses upp)

1. Mycket stort
2. Ganska stort
3. Ganska litet
4. Mycket litet
5. Vet ej

Fråga 6

Vilket förtroende har du för forskning generellt? Du ska svara om du har mycket stort, ganska stort, varken stort eller litet, ganska litet eller mycket litet förtroende.

(Svarsalternativ 1-5 läses upp)

1. Mycket stort
2. Ganska stort
3. Varken stort eller litet
4. Ganska litet
5. Mycket litet
6. Vet ej

Fråga 7

Forskare uttalar sig ibland inom olika frågor som diskuteras i samhället. På det stora hela, vilket förtroende har du för universitetsforskares uttalanden inom följande områden?

(Underfrågorna roteras)

- a) Klimatförändringar
- b) Förnybar energi
- c) Vaccinationer
- d) Integration
- e) Undervisningsmetoder i skolan
- f) Könsidentitet
- g) Kriminalitet

(Svarsalternativ 1-5 läses upp)

1. Mycket stort
2. Ganska stort
3. Varken stort eller litet
4. Ganska litet
5. Mycket litet
6. Vet ej

Fråga 8

Hur intresserad är du av forskning inom följande områden:

Du ska svara på en skala från 1–5 där 1 = inte alls intresserad, 2 = inte särskilt intresserad, 3 = mellanintresserad, 4 = ganska intresserad och 5 = mycket intresserad.

Om vi börjar med...?

(a-f roteras)

- a) Medicin
- b) Naturvetenskap
- c) Teknik
- d) Utbildningsvetenskap
- e) Humaniora
- f) Samhällsvetenskap

Fråga 9a

Tycker du att forskare bör uttrycka sina åsikter i politiska frågor som rör deras forskning?

1. Ja
2. Nej
3. Vet ej

Instruktion till intervjuare: Om respondenten uttryckligen svarar "Vet ej" så behövs ingen följdfråga, men om hen anser att "det beror på" så vill vi gärna att personen ombedes motivera sitt svar i 9b.

Fråga 9b

Av vilken anledning valde du det alternativet?

(Öppen fråga)

Fråga 10

Tycker du att svenska politiker i allmänhet tar för stor, lagom eller för liten hänsyn till forskningsresultat i sina åsikter och ståndpunkter?

(Svarsalternativ 1-3 läses upp)

1. För stor
2. Lagom stor
3. För liten
4. Vet ej

Fråga 11

Tycker du att politiker i de partier du sympatiserar med tar för stor, lagom eller för liten hänsyn till forskningsresultat i sina åsikter och ståndpunkter?

(Svarsalternativ 1-3 läses upp)

1. För stor
2. Lagom stor
3. För liten
4. Vet ej

Fråga 12

Hur stor hänsyn upplever du att politiker i de partier du sympatiserar med tar till forskningsresultat när de uttalar sig om följande?

(Underfrågorna roteras)

- a) Klimatförändringar
- b) Kriminalitet
- c) Elproduktion
- d) Integration
- e) Skolan
- f) Könsidentitet

(Svarsalternativ 1–5 läses upp)

- 1. Mycket stor
- 2. Ganska stor
- 3. Varken stor eller liten
- 4. Ganska liten
- 5. Mycket liten
- 6. Vet ej

Bakgrundsfrågor

Fråga 13

Arbetar du själv med forskning?

- 1. Ja
- 2. Nej
- 3. Nej, men jobbar/har jobbat forskningsnära (forskningsadministrativt)
- 4. Nej, men har gjort det tidigare
- 5. Vet ej

Fråga 14

Har du någon familjemedlem, släkting eller nära vän som arbetar med forskning?

- 1. Ja
- 2. Nej
- 3. Nej, men gjort det tidigare
- 4. Vet ej

Fråga 15

Vad har du för sysselsättning?

- 1. Förvärvsarbetar, anställd
- 2. Egen företagare
- 3. Studerar
- 4. Pensionär
- 5. Arbetssökande

6. Annan
7. Vill ej uppge

Fråga 16

Vad har du för utbildning?

(Svarsalternativ 1–5 läses upp)

1. Grundskola
2. Gymnasium
3. Eftergymnasial utbildning, mindre än fyra år
4. Eftergymnasial utbildning, fyra år eller mer
5. Forskarutbildning
6. Vet ej
7. Vill ej uppge

Fråga 17

Har någon av dina föräldrar akademisk utbildning?

1. Ja, båda
2. Ja, en av dem
3. Nej
4. Vet ej

Fråga 18

Endast till personer som är 30 år eller äldre:

Vad är din bruttoinkomst per månad?

(bruttoinkomst = inkomst före skatt)

Fråga 19

Endast till personer som är 18 år eller äldre:

Vilket parti skulle du rösta på om det vore riksdagsval idag?

1. Centerpartiet
2. Kristdemokraterna
3. Liberalerna
4. Miljöpartiet
5. Moderaterna
6. Socialdemokraterna
7. Sverigedemokraterna
8. Vänsterpartiet
9. Annat parti
10. Skulle rösta blankt
11. Skulle inte rösta
12. Vet ej
13. Vill ej uppge

Fråga 20

Är du född i Sverige?

1. Ja
2. Nej
3. Vill ej uppge

Fråga 21

Är någon eller båda av dina föräldrar födda i Sverige?

1. *Båda*
2. *En av dem*
3. *Ingen av dem*
4. *Vill ej uppge*

Fråga 22

Kön (*registeruppgift, ställs inte under intervjun*)

1. *Kvinna*
2. *Man*

Fråga 23

Ålder (*registeruppgift, ställs inte under intervjun*)

1. *16–20 år*
2. *21–29 år*
3. *30–44 år*
4. *45–59 år*
5. *60–74 år*

Fråga 24

SKL:s kommunindelning (*registeruppgift, ställs inte under intervju*)

Ortstyp: storstad, övriga städer, glesbygd (SKL:s kommungrupper)

Fråga 25

Inkomst på kommunnivå / stadsdelsnivå (*registeruppgift, ställs inte under intervju*)